

ናይ ሸወደን
ቤት ትምህርቲ
ንኣደሰቲ መጻሕቲ

Tigrinska

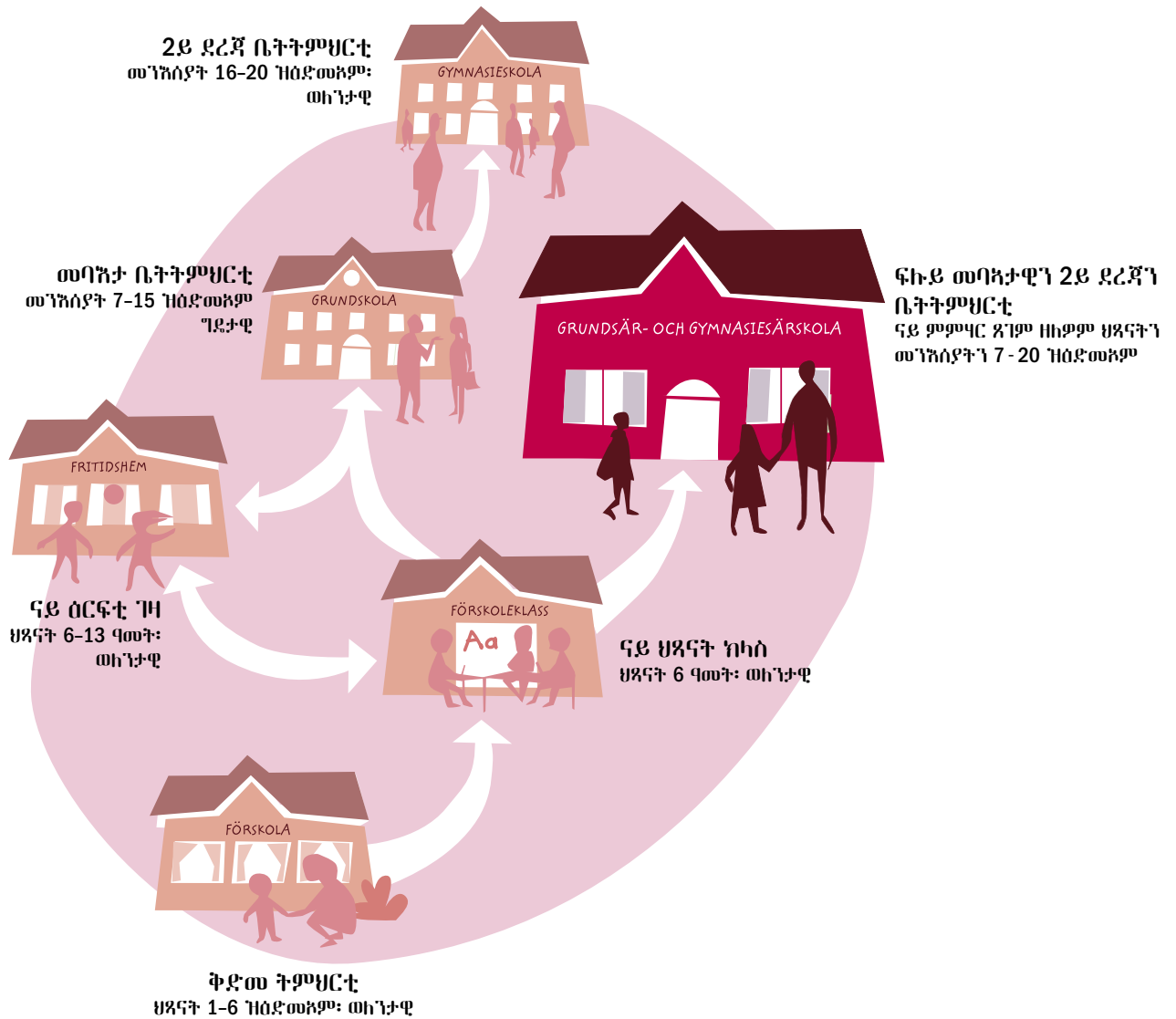

ንህጻናትን መንኸሳዎትን 7-20 ዝሰድመኦም ፍኩይ መባኸታን 2ይ ደረጃን ቤት-ትምህርቲ

Skolverket

ኸዚ ናይ ሸወደን ቤት-ትምህርቲ ኸዩ

ካብቲ ውላድካ 1 ዓመት ዝመልኦሉ እዋን ጀሚሩ ናብቲ ቅድመ ትምህርቲ ኪኸይድ ይኽእል። ኣብኡ ጸወታ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ህጻን 6 ዓመት ምስ መልኦ ናብ ናይ ህጻናት ክላስ ኪኣቱ ይኽእል። ቅድመ ትምህርትን ናይ ህጻናት ክላስን ወለንታዊ እዩ።

ደቂ ኣስታት 7 ዓመት ምስ ኮኑ ኩሎም ህጻናት ናብ መባእታ ቤት-ትምህርቲ ይኸኑ። ናይ ትምህርቲ ግዴታ ካብ 1-9 ዓመተ - ትምህርቲ ማለት 9 ዓመት የጠቓልል።

ብድሕርዚ መብዛሕትኦም መንእሰያት ንሰለስተ ዓመት ናብ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ይኸኑ። ሓደስቲ መጻእቲ ኮይኖም ቀዋሚ ናይ መንበሪ ፍቓድ ዘለዎም፣ ዕስራ ዓመት ምስ መልኡ ቅድሚ ናይ ቀውዒ ሰመስተር 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ኪጀምሩ ይኽእሉ። ሓተትቲ ዕቑባ ኸኣ ቅድሚ 18 ዓመት ምምላእም። ግን ብቑዕ ናይ ትምህርቲ ምስክር ወረቐት ድማ የድሉ። 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ንዩኒቨርሲቲን ንኮለጅን የዳሉ፣ ወይ ከኣ ብቐጥታ ስራሕ ንምጅማር ይጠቅም።

ፍኩይ መባእታ ቤት-ትምህርቲ ናይ ምምህር ጸገም ዘከዎም ህጻናትን መንኰሶያትን

ኣብ ሃገር ሸወደን እተን ትሸጎተ ናይ መባእታ ቤት-ትምህርቲ ዓመታት ግዴታ እየን። ዝበዝሑ ህጻናት ቀዳማይ ክፍሊ ዝጅምሩ ኣብ ግዜ ቀውዒ እዩ። ማለት 7 ዓመት ምስ መልኡ። ሓደ ትምህርታዊ ዓመት ብኸልተ ስመስተር ዝኸመ እዩ። ናይ ቀውዕን ጽድያን ስመስተር።

ናይ ምምህር ጸገም ዘለዎም ህጻናት መብዛሕትኡ ግዜ ነቲ ናይ መባእታ ትምህርቲ ኣይውድኡዎን ኢዮም። ስለዚ ናብቲ ፍሉይ መባእታ ቤት-ትምህርቲ ይኸዱ። እዚ ቤት-ትምህርትዚ ነቲ ናይቲ ህጻን ጸገማት ኣብ ግምት ብምእታው ዝሰማማዕ ትምህርቲ ይህብ። ኩሉ ህጻን ኣብ ቤት-ትምህርቲ ኣትዩ ንኺምዕብልን ባቲ ዘርእዮ ምዕባላ ድማ ደስ ኪብሎን መሰሉ እዩ።

እቲ ተመሃራይ ድሕሪ ትሸጎተ ናይ መባእታ ትምህርቲ ናብቲ ዚድለ ናይ ፍልጠት ደረጃ እንተ ዘይበጺሑ፣ ብተወሳኺ ክልተ ዓመታት ኪምሃር መሰል ኣለዎ።

ሓደ ተመሃራይ ቅድሚ መባእታ ትምህርቲ ምጅማሩ ግምገማ ይክየደሉ እዩ። ማለት ናይ ትምህርታውን ስነልቦናውን ሕክምናውን ማሕበራውን ግምገማ።

እቲ ቤት-ትምህርቲ ምስ ወለዲ ኪመያየጥ እዩ። ንስኻ ድማ ከም ወለዲ መጠን ውላድካ ቅድሚ ምምዘጋቡ

ፍቓደኛ ምኻንካ ተረጋግጽ። ነቲ ናይቲ ህጻን ርእይቶውን ሚዛን ክትህቦ ይግባእ።

ናይቲ ፍሉይ መባእታ ቤት-ትምህርቲ ስልጠና ብዘይካ ፍልጠት ምሃብ፣ ውልቃዊ ዕቤትን ማሕበራዊ ናብራን ንምድላብ ይሰርሕ። ኣብቲ ማሕበረሰብ ንምስታፍ ድማ ግሩም ባይታ የንጽፍ።

ድሕሪ ፍሉይ መባእታዊ ትምህርቲ፣ እቲ ተመሃራይ ኣብቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ኣርባዕተ ዓመታት ብተወሳኺ ይምሃር። ነቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ካብቲ ፍሉይ መባእታዊ ቤት-ትምህርቲ ዝፈልዮ፣ እቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ወለንታዊ ብምኻኑ እዩ። እቲ ዕላማ፣ እቲ ተመሃራይ ኣብቲ ሞያዊ ህይወቱ ዘገልግሎ ልሙድ ናይ ስራሕ ዕማማት ንምውዳእ እዩ።

ፍሉይ መባእታውን 2ይ ደረጃውን ቤት-ትምህርቲ ኣይክፈሉን እዩ። ስለዚ ንስኻ ከም ወለዲ መጠን ንትምህርቲ ይኹን ንመጻሕፍቲ ከምኡውን ንናይ ትምህርቲ ናውቲ ኣይትኸፍልን ኢኻ ማለት እዩ።

ፍኩይ መባእታዊ ትምህርቲ ነቲ ህጻን ዚሰማማዕ ኮይኑ ክዩ ዚቐርብ

ፍሉይ መባእታዊ ትምህርቲ ተጻጻፋይ እዩ። ነቲ ናይ ውላድካ ዓቕሚ ብዚሰማማዕ መገዲ ድማ የሰልጥንን ይምህርን። ተመሃሮ፣ ሳብጀክት/ዓይነት ትምህርቲ ወይ ገለ ኣርእስቲ ይመሃሩ። እቲ ትምህርቲ ነቲ ናይ መባእታ ቤት-ትምህርቲ ካሪኩለም ይጥርንፍ ግን ተመሳሳሊ

ጠለብን ናይ ምምህር ቅልባፊን ኣይጥቀምን። ኣብቲ ፍሉይ መባእታዊ ቤት-ትምህርቲ፣ ፍሉይ ትኽኑረት ዘለዎ ናይ ስልጠና ቤት-ትምህርቲ ዚብሃል ኣሎ። ንሱ ነቶም ነቲ ናይ ትምህርቲ ሳብጀክት ብምሉኡ ይኹን ብኸፊል ንኺውድኡዎ ጸገም ዘለዎም ተመሃሮ ብዚሰማማዕ መገዲ ይቐርብ።

ናይ ፍኩይ መባእታ ትምህርቲ ነጥብን ወረቐት ምስክርን

እቲ ተመሃራይ ወይ ወላዲ ምስ ዚደለ፡ እቲ ተመሃራይ ኣብ ነፍስወከፍ መጠረስታ ስመስተር ናይ 6-9 ክፍሊ ነጥቢ ኪወሃቦ ይኽእል።

ኣብ ፍሉይ መባእታውን 2ይ ደረጃውን ኣብቶተትምህርቲ ሓመሽተ ናይ ነጥብታት ደረጃታት ኣሎ፤ እይ፡ ቢ፡ ሲ፡ ዲ፡ ኢ። እይ እቲ ዝለዓለ ኢ ድማ

እቲ ዝተሓተ ነጥቢ እዩ። እቲ ተመሃራይ ኢ እንተ ዘይኣምጸኦ ነጥቢ ኣይወሃቦን። ኢፍ ወይ ጭሕጋር ኣይዝውተርን።

ድሕሪ ትምህርቲ ኩሎም ተመሃሮ ናይ ፍሉይ መባእታዊ ቤት-ትምህርቲ ወረቐት ምስክር ይወሃቦም። እዚ ኸኣ ብሓፈሻዊ ናይ ትምህርቲ ግምገማ ይድምደም።

ፍኩይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ

እቲ ተመሃራይ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ቅድሚ ምጅማሩ፡ ነቲ ተመሃራይ ዚሰማማዕ ቤት-ትምህርቲ ምጅኡ ንምግምጋም እቲ ኮምፍን ናይ ትምህርታውን ስነልቦናውን ሕክምናውን ማሕበረሰብኡውን ምርመራ የካይድ። እቲ ናይቲ ቦታ ኮምፍን ነቲ ተመሃራይ ምስቶም ኣብቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ዚኣትዎ ጉጅለ ዚሰራዕ ምጅኡን ዘይምጅኡን ብመጀመርታ ይምርምር። እቲ ውሳኔ ኣብቲ ኣብ ፍሉይ መባእታዊ ቤት-ትምህርቲ እተገብረ ምርመራ እተመሰረተ እዩ።

ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ን4 ዓመት ይካየድ። ኣብ መንጎ ሃገራዊ ፕሮግራምን ውልቃዊ ፕሮግራምን ክትመርጽ ይከኣል። ናይቲ ትምህርቲ ዕለማ ነቶም ተመሃሮ ኣብ ናይ ሞያዊ ህይወቶም ፍልጠት ንኺቐስሙ ወይ ድማ ትምህርቶም ንኺቐጽሉ እዩ። እቶም ብሃገራዊ መደብ ትምህርቶም ኪቐጽሉ ዘይከእሉ፡ ውልቃዊ መደብ ይወስዱ። እቲ ውልቃዊ ፕሮግራም ምስቲ ናይቲ ውልቀሰብ ድልየትን ትጽቢትን ከም ዚኸይድ ኮይኑ እዩ ዚቐርብ።

እቲ ትምህርቲ ማሕበራዊ ናብራ ንምቕዳም ተባሂሉ እዩ ተቐዩሱ። ንሱ ነቲ ናይቲ ተመሃራይ ናይ ብነብስኻ ምሕዳር ዓቕሚ የማዕብሎ ምስ ካልኦት ኮይኑ ፍልጠት ከም ዚድልብ ድማ ይገብሮ። ነፍስወከፍ ተመሃራይ ናይ ብሕቲ መደብ መጽናዕቲ ይወሃቦ።

ሃገራዊ መደብ ኣብ ፍኩይ 2ይ ደረጃዊ ትምህርቲ

- ምምሕዳር፡ ንግድን ምውጋን ንብረትን
- ስነጽባቕያዊ ንጥፊታት
- ዘይንቀሳቕስ ንብረት፡ ቅየሳን ህንጻን
- ምምሕዳር ተሸከርከርትን ኣቕሑን
- ኢደጥብብን ምህርትን
- ሆተል፡ ቤት-መግብን እንዳ ባንን
- ጥዕና፡ ኣለያን ክንክንን
- ማሕበረሰብ፡ ተፈጥሮን ቋንቋን
- ዱር፡ መሬትን እንስሳታትን

ናይ ውልቃዊ መደባት ሳብጀክትታት

- ስነጽባቕያዊ ንጥፊታት
- ናይ ቤትን ሃልክን ሳዩንስ
- ስፖርትን ጥዕናን
- ተፈጥሮን ኣከባብን
- ውልቃውን ማሕበረሰብን
- ቋንቋን ርክባትን

እቶም ናይቲ ፍሉይ መባእታዊ ትምህርቲ ተመሃሮ ከም ናይቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ትምህርቲ ኣማራጺ ወይ ከም መዳለዊ መጠን፡ ናይ መእተዊ ፕሮግራም ኪወስዱ ይኽእሉ። እቲ ኮምፍን ነቶም ተመሃሮ ናይ ሞያ መእተውን ውልቃዊ ኣማራጽን ክቐርቡሎም ግዴታ ኣለዎ፡ ማለት ከምዚ ዓይነት ስልጠና ምስ ዚደልዩ። እቲ ኮምፍን ናይ ቋንቋ መእተዊ እውን የቐርብ እዩ።

ክቲ ትምህርቲ ብኻምዚ ይሰራዕ

ኣብ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ዚወሃብ ናይ ሃገራዊ መደባት ትምህርቲ እተፈላለየ ኮርሳት ዝሓዘ ሳብጀክትታት ይጥርንፍ

እተፈላለየ ናይ ምዕማቕ ኮርሳት ኣሎ። ናይ ምዕማቕ መደባት ዕለማ፣ ነቲ ተመሃራይ ብዛዕባ ሞያን ሳብጀክትን ብዝያዳ መታን ንኺመሃር እዩ።

- ገለ ሳብጀክትታት/ዓይነታት ትምህርቲ ኣብ ኩሉ ናይ 2ይ ደረጃ ትምህርቲ ሕደ እዩ። ንሱ ኸኣ እንግሊዝ፣ ታሪኽ፣ ስፖርትን ጥዕናን፣ ማትሙ፣ ተፈጥሮኣዊ ሳዩንስ፣ ሃይማኖት፣ ማሕበራዊ ሳዩንስን ሸወደን ወይ ሸወደን ከም ካልኣይ ቋንቋን እዩ።
- እቶም ተመሃሮ ነቲ ዝመረጹዎ ሳብጀክትታት ዚትንክፍ ካልእ ብዙሕ ሳብጀክትታትውን ይመሃሩ እዮም። ኣብ ርእሲዚ ንነፍስወከፍ መደብ

- እቲ ተመሃራይ ብናይ ብሕቲ ምርጫ ክልተ ኮርሳትውን ኪመርጽ ይኽእል።

ኩሉ መደባት ናይ ስራሕ ስልጠናውን ዝጠርነፈ እዩ። ናይቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ቤት-ትምህርቲ ስልጠና ምስቲ ናይ ተልመዴን ስልጠናውን ይመሳሰል እዩ። ከምዚ ኪብሃል ከሎ ዳርጋ ፍርቂ ናይቲ ምህሮ ኣብቲ ናይ ስራሕ ቦታ እዩ ዚካየድ።

ነጥብን ናይቲ ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ቤት-ትምህርቲ ወረቐት ምስክርን

ኣብ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ሓሙሽተ ናይ ነጥብታት ደረጃታት ኣሎ፤ ኣይ፣ ቤ፣ ሲ፣ ዲ፣ ኢ። ኣይ እቲ ዝለዓለ ኢ ድማ እቲ ዝተሓተ ነጥቢ እዩ። እቲ ተመሃራይ ኢ እንተ ዘይኣምጸኦ ነጥቢ ኣይወሃቦን። ኤፍ ወይ ጭሕጋር ኣይዝውተርን።

ኩሎም እቶም ኣብ ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ቤት-ትምህርቲ ነቲ ሃገራዊ መደብ ዚኸተሉዎ፣ ነቲ ትምህርቲ ብናይ

ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ናይ ቤት-ትምህርቲ ስራሕ እዮም ዚድምድምዎ። እዚ ድማ እቲ ተመሃራይ ካብቲ ዝሓለፈ ትምህርቲ እንታይ ከም ዝቐሰመ ይሕብር።

ትምህርቲ ድሕሪ ምጭራሶም እቶም ተመሃሮ ናይ ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ቤት-ትምህርቲ ወረቐት ምስክር ይወሃቦም። እዚ ድማ እንታይ ከም እተማህሩን እንታይ ነጥቢ ከም ዝረኸቡን ይሕብር።

ቤት-ትምህርቲ ምምራጽ

ሓደ ሰብ 2ይ ደረጃ ትምህርቲ ወይ ቤት-ትምህርቲ ምምራጽ ሓገዝ ምስ ዝደለ ነቲ ናይ ትምህርቲ ኣማኻሪ ኪዛረቦ ይግባእ። ከምዚ ኣቶም ኣብ ኩሉ ኣብያተ-ትምህርቲ ይርከቡ፣ ማለት ኣብ መባእታ ካልኣይ ደረጃን ቤት-ትምህርቲ።

እቲ ተመሃራይ ናባዩ ናይ ቤት-ትምህርቲ ኪኣቱ ከም ዚደለ ኪመርጽ ይኽእል። ማለት ኣብ ውሽጢ ናቱ ኮምፎን ወይ ወዳኢ ኮምፎን። እቲ ኮምፎን ናቱ ኣብያተ-ትምህርቲ ኣለዎ ግን ከኣ ግላዊ ኣብያተ-ትምህርቲውን ኣለዎ። ግላዊ ቤት-ትምህርቲ ከም ሓደ ኩባንያ፣ ምምሕዳር ወይ ማሕበር

ኪመሓደር ይኽእል። ኩሉ ቤት-ትምህርቲ ኣይክፈሎን እዩ። ሕደ ዝኾነ ናይ ፍልጠት ጠለብ ድማ ኣለዎ።

እቲ ኣብ ፍሉይ 2ይ ደረጃዊ ቤት-ትምህርቲ ዚመሃር እተናወሐ ናይ ህጻን ሓገዝ መሰል ኣለዎ። እቲ ተመሃራይ ኣብ ናይ መእተዊ ፕሮግራም ምስ ዚመሃር ናይ ትምህርቲ ሓገዝ እዩ ዚረክብ።

እቶም ናብ ናይ ካልእ ኮምፎን ቤት-ትምህርቲ ወይ ናብ ግላዊ ቤት-ትምህርቲ ኪኸዱ ዚደልዩ፣ ናብቲ ናይቲ ቦታ ኣም ኮምፎን እዮም ዘመልክቱ። ኣብ ከምዚ ኩነታት ናይ መንበሪ ሓገዝ ይወሃቦም።

ተመሃራይ ሓካፍነት ይሰከም ጽኑዎ ደማ ይገብር

ኩሉ ተመሃራይ ኣብቲ ቤት-ትምህርቲ ከሰምዕ፣ ኪሳተፍ፣ ሓላፍነት ኪሰከም ኪኽእል ኣለዎ። ቤት-ትምህርቲ ኣብ ደሞክራሲያዊ ክብርታት እተመስረተ እዩ። ማለት ልክዕ ከም ካልእ ማሕበረሰብ።

ብዛዕባ ትምህርቲ ንምዝራብ፣ ተመሃሮ ነቲ መምህር እንተወሓደ ሓንሳእ ኣብ ሰመስተር ኪራኸቡዎ ይግባእ።

እዚ ከኣ ናይ ምዕባለ ዘተ ይብሃል። ኣብኡ እቲ ቤት-ትምህርቲ ከመይ ይኸይድ ኣሎ፣ እቲ ተመሃራይ

እንታይ ይሰምዖ ብዚብል ኣርእሰቲ ይዝረብ። ከምዚ ምግባር ንኸተሰምዕን ኣብ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ስራሕ ሓላፍነት ንኸትወስድን የኽእለካ። እዚ፣ ንሰኻ ከም ተመሃራይ ወይ ወላዲ መጠን ነቲ ዘይተረደኣካ ነገራት ሕቶ ክትሓተሉ ዘኽእል ኣገዳሲ ኣኼባ እዩ።

ትምህርት ቋንቋ አደን ፍኩይ ደገፍን

ውላድካ ሸወደን ዘይኮነ ካልእ ናይ ኣደ ቋንቋ ዲዩ ዘለዎ? እቲ ህጻን ኣብ ገዝኡ ብኣኡ ምስ ዚዛረብ፣ ግሩም ኣፍልጦውን ምስ ዚህሉዎ፣ ብናይ ኣደኡ ቋንቋ ትምህርቲ ኪወሃቦ መሰል ኣለዎ።

ነቶም ሓደስቲ መጻእቲ፣ ኣብቲ ናይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ መእተዊ ፕሮግራም፣ ኣብ ናይ ቋንቋ መላለዩ/መእተዊ መደብ ንምስታፍ ተኸእሎ ኣሎ። እቶም መባእታ ቤት-ትምህርቲ ዝመሃሩ ተመሃሮ፣ በቲ ናይ መእተዊ ፕሮግራም ገይሮም ደገፍ ኪረኽቡ ይኸእሉ፣ ንኣብነት ንናይ ሞያ መእተዊ መደባት ወይ ንውልቃዊ ተበግሶ።

ሓደ ተመሃራይ ኣብ ፍሉይ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ኣትዩ ጽቡቕ ነጥቢ ምስ ዘየምጽእ፣ ፍሉይ ደገፍ ይግበረሉ። እቲ ተመሃራይን መምህርን ሓለቓን ከምኡውን ወለዲ ተኣኪቦም ብዛዕባቲ ኪውሰድ ዘለዎ ስጉምቲ ይዘትዩ። እቲ ናይ ስጉምቲ መደብ፣ እቲ ቤት-ትምህርቲ ነቲ ተመሃራይ ብኸመይ መገዲ ከም ዚሕገዞን እቲ ተመሃራይ ድማ ብወገኑ ነቲ ናይ ኢ ነጥቢ ኪሓልፎ እንታይ ኪገብር ከም ዘለዎን ዚሕብር እዩ።

Den svenska
skolan för
nyanlända

Beställningsuppgifter:

Fritzes kundservice
106 47 Stockholm
Telefon: 08-690 95 76
E-post: skolverket@fritzes.se
www.skolverket.se

Bilder: Folio, Michael McClain,
Matton, Johnér, iStock

Illustratör: Helena Halvarsson

Grafisk form: Jupiter Reklam

Grafisk produktion: Space360

Översättning: Space360

Skolverket

skolverket.se/nyanlanda